

Henderson izvoljen za načelnika delavske stranke

Konservativci in liberalci objektivno podpirajo novi vlad. MacDonald pripravljen, da bo vladal izvedla ekonomski program in utrdila kredit Velike Britanije v inozemstvu

London, 30. avg. — Premijer MacDonald je bil izvoljen iz desne stranke v Hampsteadu, kar se je pridružil protisocialistični vladi, katere je bila forana zato, da forsira protidevotno zakonodajo, je bilo "včasih" naznanjeno. MacDonald ima oboje privatno rezidenco v Hampsteadu, predmestju Londona, je bil član krajevne organizacije laboristke stranke dolgo vrsto let.

Delavska stranka v Seaham, katera MacDonald rezentira v poslanski zbornici, priporočila eksperimentalno boru stranke, naj zahteva od MacDonalda, da resignira svoj del.

London, 29. avg. — Angleški listi so se včeraj zbrali na stankih svojih strank v Londonu. Konservativci in liberalci odobrili akcije svojih voditeljev, ker so stopili v koalicijsko vodo — konservativci soglasno, liberalci pa je samo eden naritoval. V istem času se je vrnila konferenca laboristke stranke in izvolila bivšega zunanjega ministra Arthur Hendersona za novega načelnika. Henderson bo vzel MacDonaldovo mesto v banki, katera je pomagal graditi dolgo vrsto let.

Stanley Baldwin je z lahkoto dobil na svojo stran konservativce, ko jim je povedal, da ni stranka žrtvovala najmanjšega principa z vstopom v koalicijsko vodo. Pri liberalcih je bilo nekoliko drugače. Voditelji so izjavili, da se ne bodo izrekli za vsiljeni program glede reševanja finančne krize, dokler jim ne bo aktu- predložen.

Kljub temu, da ga je stranka izvolila, je MacDonald izjavil, da je popolnoma uverjen, da bo vodilni program, ki ga bo vodila njegova vlada, uspel. Listi ekspert pravijo, da bo MacDonaldova vlada večina glasov v poslanski zbornici. Zbornica ima 615 članov, od katerih je 280 laboritov. Tako je prišlo, da usoda vlade zavisi od stališča, ki ga bo zavzel lord George in člani njegove liberalne stranke.

Ko je bil MacDonald informiran, da ga je laboristka stranka izvolila kot voditelja, je dejal: "V tem momentu ne morem ničesar drugega, kot da ta vlada ne nudi nobene pomoči pri reševanju sedanje krize". Včerajšnja zborovanja so podila mnenja, da bodo toril spirali koalicijsko vladu in liberalci ne bodo odobrili programa, katerega edini cilj bi bil znižanje podpore brezposelnim. Eno delavska stranka bo tvorila ofidialno opozicijo.

Mac Donald je včeraj zanikal, da se namerava umakniti političnega življenja. Pozneje je izjavil, da ga je obdoliževal, da ni hotel udeležiti zborovanja laboristke stranke, užalostila. Objavljeno je, da je prejel vabilo k zborovanju.

Zvezi z naznanilom, da so francoski in ameriški bankirji dovolili novo posojilo Angliji, je bilo objavljeno, da je J. P. Morgan v imenu ameriških bankirjev takrat, ko je angleška državna banka pošiljala obupne apele za finančno pomoč, odgovoril, da Anglija ne bo dobila posojila, ako delavska vlada ne uvede takojšnje redukcije podpore brezposelnim. Morgan je celo diktiral metode štedenja, ki jih uvede vlada, da bo zadovoljila ameriške bankirje.

Gandhi odpotoval v London. Bombaj, Indija, 29. avg. — Mahatma Gandhi se je danes odpravil s parnikom v London, kjer se bo udeležil konference.

'REFORMIRANJE' ŠPIONSKIH AGENTUR

Vse v interesu, da "ne dvigne politična etika" pri vohunstvu, s katerimi in razbijanju stavk

New York. — (FP) — Pod vodstvom notoričnega omreževalca, vohuna in načelnika sberarije Max Sherwooda je zavladal reformistični val v teh krogih in med prefriganimi nišinskimi tipi v New Yorku. Sherwood je organiziral privatne detektivske agencije, ki oskrbujejo podjetnike s špioni, s katerimi in pobojniki, v asociacijo "za podvig politične etike".

On načeluje Eagle detektivski agenciji v New Yorku, ki je med najbolj notoričnimi vohunskimi agencijami v državi. Za sabo ima pestro zgodovino omreževanja in pobojništva. V krojaški stavki leta 1923 je za razbijanje stavke prejel od "New York Evening Journala", katerega lastuje Hearst, \$100,000. Sploh je njegov glavni poklic, kakor tudi vseh detektivskih agencij, razbijanje stavk in je bil v tem poslu v preteklosti dokaj uspešen.

Sherwoodov postranski poklic pa je omreževanje in falsificiranje dokumentov. Njegov kolega major C. E. Russell je l. 1924 poskušal omrežiti pokojnega LaFolletta. Skupaj s notoričnim MacDonaldom pa so pred nekaj leti skušali provocirati sovražnost med Mehiko in Združenimi državami s pomočjo falsificiranih "dokumentov". Sploh ima na vesti celo vrsto "zadug", za katere bi bil v vsaki drugi državi pognan za omejevanje in visoko zidovje. Sedaj pa hoče svoj poklic reformirati "v interesu etike".

Posledice bančnih polomov

Toledo, O. — Denarna kriza, ki je nastala po zatvoritvi štirih največjih bank v mestu, je objela tudi hranilnice in posojilnice ter manjše banke v okolici mesta. Hranilnice so odgodile plačevanje vlog, dokler se denarna situacija ne izboljša.

V bližini Groa Pointu je zaprila vrata neka manjša banka, ki je imela rezerve v eni prodajnih toledskih bankah. V slabem položaju se nahajajo vse ostale manjše banke.

Steklarji za Mooneyja

Toledo, O. — Krajevna steklarska unija je poslala resolucijo kalifornijskemu guvernerju Rolphu, v kateri ga urgira, naj osvobodi Mooneyja iz ječe. Slično resolucijo je sprejela tudi konvencija mednarodne unije steklarjev, ki se je vršila pred par tedni v Morgantownu, W. Va.

Prodajanje "vinske opeke" legalno v New Hampshireu

Concord, N. H., 29. avg. — Generalni državni pravdnik Ralph C. Davis je včeraj naznanil, da je prodajanje "vinske opeke" v tej državi legalno.

Černek svari bogatine pred nevarnostjo

Spojitev dveh velikih družb. — Nove kombinacije napovedane

New York. — (FP) — Gospodarska kriza na splošno izredno dobro vpliva na lastnike javnih naprav. Plinske in elektrarske družbe izkazuje večje profite kot v normalnih razmerah. Insulova Peoples' Gas kompanija je v prvi polovici t. l. napravila nad stotisoč dolarjev več profita kot lansko leto. Sploh je javnopravna industrija po vsej državi izredno "zdrava" z ozirom na dobiček.

Tudi gibanje za spajanje družb v velike kombinacije ne počiva. Pred par dnevi je Apalachian Gas družba naznanila, da je absorbirala Empire korporacijo, ki zalaga 250 mest v devetih državah s elektriko, plinom in telefonom. Skupno premoženje obeh družb znaša 80 milijonov dolarjev.

Koncentracija kapitala napreduje

Spojitev dveh velikih družb. — Nove kombinacije napovedane

New York. — (FP) — Gospodarska kriza na splošno izredno dobro vpliva na lastnike javnih naprav. Plinske in elektrarske družbe izkazuje večje profite kot v normalnih razmerah. Insulova Peoples' Gas kompanija je v prvi polovici t. l. napravila nad stotisoč dolarjev več profita kot lansko leto. Sploh je javnopravna industrija po vsej državi izredno "zdrava" z ozirom na dobiček.

Tudi gibanje za spajanje družb v velike kombinacije ne počiva. Pred par dnevi je Apalachian Gas družba naznanila, da je absorbirala Empire korporacijo, ki zalaga 250 mest v devetih državah s elektriko, plinom in telefonom. Skupno premoženje obeh družb znaša 80 milijonov dolarjev.

Zaeno s tem naznanilom je predsednik Apalachian Gas korporacije Bergen tudi omenil, da pričakuje, da se bodo v prihodnjih par letih združile vse plinske družbe v par velikih kombinacij.

Ljudstvo seveda nima nobene dobička od spajanja družb in koncentracije kapitala. Ta proces se tudi ne vrši z vidika, da bi konzumenti ali delavci imeli dobiček, kar prikazuje cene plina in elektrike, ki niso nič nižje kot so bile pred leti, dasi so padle cene materialu in tudi plače. Prerazna profitov, ki so bili lansko leto največji v tej industriji v vsej zgodovini in tudi letos bo izredno dobra letina za javnopravne magistrte, kot prikazuje Insulova Peoples' Gas, omogoča monopolisti značaj plinskih in elektrarskih družb.

V interesu ljudstva in človeške družbe bi bilo, da bi to industrijo lastovala in obratovala država. Dobitek bi potem šel v mestne, občinske in državne blaginje namesto v privatne žepke, kar bi pomenilo znižanje davkov in cene elektrike in plina in manj korupcije v vladi. Javnopravni magnetni potrošniki letno milijone dolarjev v svrhu podkupovanja vladnih uradnikov.

Tekstilci v Braziliji zastavkali

Sao Paulo, Brazilija. — Stavka 70.000 tekstilnih delavcev je skoro popolnoma ustavila obrat tekstilnih tovarn v tem distriktu. Stavkarji zahtevajo osemurnik, zvišanje mezde in izključitev otroškega dela.

Prodajanje "vinske opeke" legalno v New Hampshireu

Concord, N. H., 29. avg. — Generalni državni pravdnik Ralph C. Davis je včeraj naznanil, da je prodajanje "vinske opeke" v tej državi legalno.

Černek svari bogatine pred nevarnostjo

Spojitev dveh velikih družb. — Nove kombinacije napovedane

New York. — (FP) — Gospodarska kriza na splošno izredno dobro vpliva na lastnike javnih naprav. Plinske in elektrarske družbe izkazuje večje profite kot v normalnih razmerah. Insulova Peoples' Gas kompanija je v prvi polovici t. l. napravila nad stotisoč dolarjev več profita kot lansko leto. Sploh je javnopravna industrija po vsej državi izredno "zdrava" z ozirom na dobiček.

Tudi gibanje za spajanje družb v velike kombinacije ne počiva. Pred par dnevi je Apalachian Gas družba naznanila, da je absorbirala Empire korporacijo, ki zalaga 250 mest v devetih državah s elektriko, plinom in telefonom. Skupno premoženje obeh družb znaša 80 milijonov dolarjev.

Zaeno s tem naznanilom je predsednik Apalachian Gas korporacije Bergen tudi omenil, da pričakuje, da se bodo v prihodnjih par letih združile vse plinske družbe v par velikih kombinacij.

Černek svari bogatine pred nevarnostjo

"Dajte sedaj, ali pa boste vse izgubili", jim svetuje. — Pripravljen je sodelovati v akciji, da vlada prevzame odgovornost za podpiranje brezposelnih

Chicago. — (FP) — "Ljudje, ki imajo denar in moč, morajo vedeti, da je v tej krizi generosno prispevanje v svrhu odprave potrebnosti, ker drugače lahko vse izgubijo", je rekel črnaški supan Černek, ko se je pred par dnevi oglašal pri njemu deputacija C. C. kaškega delavskega odbora proti brezposelnosti, katerega je organizirala Liga za industrijsko demokracijo.

Ljudje, ki bi lahko prispevali v pomočne sklade dva ali tri tisoč dolarjev, dajejo po dvajset in trideset dolarjev. Černek meni, da je temu krivo dejstvo, ker ne poznajo razmer med revnimi sloji in radi tega podpira vsako akcijo, s pomočjo katere bi se razglašile javnosti bedne razmere.

Černek je tudi naglašal, da je pripravljen posveti guvernerja, da skliče izredno sejanje legislature, ki naj ukrepa o pomoči brezposelnim. Tudi je pripravljen pridružit se akciji, da se napravi pritisk na Hooverja, da skliče izredno sejanje kongresa v ta namen. Po njegovem mnenju je situacija tako resna, da ji privatna miločina s daleka ne bo kos.

V intervjuju se je tudi izrekel za državni dohodninski davek v svrhu podpiranja brezposelnih. Sploh je pokazal, da se varnostnost situacije in je pripravljen na radikalne korake v svrhu reševanja tega problema.

Vprašanje pa je, če se bo držal tega stališča, ki je v velikem nasprotju s stališčem reorganizirane guvernerjeve pomočne komisije, v kateri ima glavno besedo Samuel Insull ml. Komisija je proti temu, da bi državna, še manj pa federalna vlada prevzela odgovornost podpiranja brezposelnih.

Kapitalisti, ki imajo večino v komisiji, podpirajo Hooverja, ki pravi, naj odgovornost za oskrbo brezposelnih prevzamejo mesta in občine in ne država. In ker so Insulovi interesi odločilen politični faktor v Chicagu, je malo upanja, da bi Černek nasprotoval njihovim metodam ločenja kapitalističnih raz.

Pogajanja glede novega posojila Angliji zaključena

Ameriški in francoski bankirji bodo dali \$400.000.000

New York, 29. avg. — Pogajanja med angleško vlado in ameriški ter francoski bankirji glede novega posojila so bila včeraj zaključena. Anglija bo dobila kredit \$400.000.000, polovico te vsote v Parizu, drugo polovico pa v New Yorku.

Firma J. P. Morgan & Co. je sinoči objavila formalno izjavo, v kateri naglašala, da so pogajanja glede enoletnega kredita Angliji zaključena in da je bil dogovor med francoskimi ter ameriški bankirji in angleško vlado odobren.

Iz Chicaga v Detroit v 82 minutah

Chicago, 29. avg. — Nov rekord brzine v poletu med Chicagom in Detroitom je bil dosegel včeraj, ko je potniško letalo Chicago-Detroit Airways preletelo razdaljo med tema mestoma v 82 minutah. Letalo je pilotiral Russell C. Mosaman in je poleg njega nosilo štiri potnike. Prejšnji rekord, ki ga je napravil Frank Hawks, je bil 87 minut. Zračna pot med tema mestoma znaša 264 milj.

"Graf Zeppelin" odletel proti Braziliji

Friedrichshaven, Nemčija, 29. avg. — Zrakoplov "Graf Zeppelin" je končal s svojimi pripravami in bo danes zvečer podvel neprestani polet v Brazilijo. S seboj bo vzel 45 potnikov in vodil ga bo dr. Hugo Eckener.

Vlada naj prevzame industrije

Delavski časopis pravi, da je to edini izhod iz krize

St. Paul, Minn. — (FP) — "Leta 1917 je vlada prevzela industrije, da je rešila Evropo. Enako bi morala storiti tudi sedaj, da reši 50.000.000 ameriških državljanov," piše "Minnesota Union Advocate", glasilo unij in farmarsko-delavske stranke.

"Vse kapitalistični svet stoji pred resno krizo, ki je paralizirala njegov slednji gib, da ne more več zadostiti potrebam človeštva". Urednik pravi, da je temu največ krivo to, ker je vsa industrija organizirana na principu profita. Kadar je ta ograjen in ni izgledov za dobiček, tedaj se ustavi kolese v tovarnah in je paraliziran ves družabni aparat.

Socializacija industrije postaja akutno vprašanje, pravi glasilo unij, ker je gospodarsko tekmovanje, ki je dajalo prilike posamezniku, v zadnjem štadiju in so vse glavne industrije prešle v formo monopola. Privatni monopoli pa so škodljivi človeški družbi, ker imajo industrijski baroni popolno moč, da diktirajo, v kakšnih okoliščinah naj živi ljudstvo.

Radi tega bi morala vlada prevzeti vse industrije in jih obratovati v dobrobit vseh. S tem bi bilo rešeno tudi vprašanje brezposelnosti.

Komisija odstavila kozaka

Omejila je tudi delovanje špijunske policije

Pittsburgh, Pa. — (FP) — Na zahtevo prebivalcev podokrajja Elizabeth je državna komisija za licenciranje izredne policije odstavila od izredne policije bivšega kozaka Pittsburgh Coal kompanije D. L. Daltona, ki je znan markizatoru rudarju v zapadni Pennsylvaniji radi svoje brutalnosti. Njegovo odstavitve je zahtevalo nad 250 državljanov, ki so se podpisali na peticijo.

Komisija je tudi sprejela resolucijo s petimi proti štirim glasovom, s katero je omejila delokrog takovsane industrijske ali kompanijske policije. Za naprej bodo imeli policijsko moč le na kompanijskem ozemlju. Pritisk na komisijo je trajal šest dni in končno se je podala ljudski zahtevi.

Morilec dveh žensk in treh otrok priznan zločin

Clarkesburg, W. Va., 29. avg. — Harry F. Powers, ki je bil pred dvema dnevi aretiran na podlagi sumnje, da je umoril vdovo Asta Bulek Elcher in njene tri otroke, je danes zjutraj po daljšem zaslišanju priznal zločin. Pozneje je priznal, da je umoril še neko drugo žensko, Dorothy Leme.

Trupila vdove in njenih otrok so bila najdena zakopana v jarku v bližini vasice Quiet Dell in od tistega časa je bila policija na delu, da najde morilca. Powers je pobil svoje žrtve s kladivom in jih potem zakopal. Vest o storjenem zločinu je silno razburila prebivalce v tej okolici in velika množina oblega ječo, v katero je bil Powers odvoden. Ječa je močno zastražena, ker obstaja bojazen, da bodo ljudje odvedli morilca iz zapore in ga linčali.

"Graf Zeppelin" odletel proti Braziliji

Friedrichshaven, Nemčija, 29. avg. — Zrakoplov "Graf Zeppelin" je končal s svojimi pripravami in bo danes zvečer podvel neprestani polet v Brazilijo. S seboj bo vzel 45 potnikov in vodil ga bo dr. Hugo Eckener.

BANKIRJI IN PARLAMENT DELAVSKE VLADE

MacDonald je skušal ublažiti situacijo s kompromisi, a s tem je povzročil še večjo konfuzijo

London. — (FP) — Domači in inozemski bankirji so spet pokazali MacDonaldu, da se ne strinjajo z njegovo idejo o narodnem zedinjenju in uvajanju socializma ob enem in istem času. Sedanja kriza v Angliji pokazuje, da socializem ni bankrotiral, temveč da se je izjalovila taktika, katero sta propagirala MacDonald in Snowden.

Namesto da bi se bil MacDonald resno zavezel za program delavskega razreda, čeprav bi se s tem izpostavil nevarnosti poraza, se je odločil za kompromisne akcije s načelniki nasprotnikov delavstva in posledica je bila velikanaka konfuzija. Patetično upanje glede poživljenja trgovine je uničila panika v Nemčiji. Posledice te panike je občutila tudi Anglija, ker je njeno blagostanje odvisno od svetovne trgovine.

MacDonald je skušal balansirati vladni deficit na stroške delavstva. Komitej za štedenje, ki je bil imenovan v prošlem maju, je predlagal, da se podpora brezposelnim zniža za 67.000.000 funtov, učiteljem pa naj se zniža plača za štirinajst milijonov. Nič čudnega torej ni, kar se delavske unije niso hotele podvržati temu programu.

Angleški bankirji in njihovi prijatelji v inozemstvu so pričeli izpodkopavati britski kredit in zato je prišlo odhajati iz Londona. Namesto da bi se postavili na stran delavstva, so MacDonald in nekateri člani njegovega kabineta zahtevali, naj delavci doprinesejo žrtve. Vstopili so v koalicijsko vladu in s tem je bil razkol popoln. Henderson in drugi voditelji angleškega delavstva so se uprli in organizirali opozicijo.

Glavni boj angleškega delavstva je sedaj naperjen proti pokušom kapitalistov, ki hočejo reševati krizo na račun delavstva s odtegnitvijo podpore brezposelnim, s zniževanjem mezd, obenem pa obdržati svoje dohodke in profite nedotaknjene. Boj bo hud, in če znamenja ne varajo, bo angleško delavstvo našlo iz njega bolj militantno, kajti sedanja kriza je zanj dobra šola. Izkušnja je pokazala, da ne more delavstvo obdržati ali izvozevali novih pridobitev, ako začne sklopiti kompromise s svojimi nasprotniki.

Francija se bo odpovedala mandatu v Siriji

Zadeva bo predložena prihodnji konferenci Lige narodov

Pariz, 29. avg. — Casopisna agencija Havas poroča iz Zeneve, da se Francija namerava odpovedati svojemu mandatu v Siriji.

Na prihodnjem zborovanju Lige narodov bo Francija predložila formalno odpoved, kajti do tedaj bodo pogajanja med njo in Sirijo glede sklenitve nove pogodbe končana. Na zborovanju bo tudi predložena peticija glede vstopa Sirije v Ligo narodov.

Francija ima mandat nad Sirijo že od l. 1920. Površina Sirije obsega 60.000 štirjaskih milj ter ima 3.000.000 prebivalcev.

Ameriška firma zaprla tovarno v Nemčiji

Frankfurt-Am-Main, Nemčija, Uprava Opel Auto Works, last General Motors Co., je naznanila začetno ustavitev obrata. Za vzrok navaja finančno krizo. Krog tritisoč delavcev bo izgubilo delo.

